

مرکز مجاز امام صادق (ع)

اصول الفقه

خبر واحد

جلسه ۳۲۴

استاد نجار زاده

خبر واحد

کسی که خبر واحد را حجت نمی‌داند (مثل سید مرتضی و...)؛ در واقع منکر وجود دلیل قطعی برای حجیت آن است و کسانی که خبر واحد را حجت می‌دانند (مثل شیخ طوسی و...)؛ قائلند که دلیل قطعی برای حجیت آن وجود دارد.

بنابراین، آنچه مورد توافق همه است، این است که خبر واحد به خودی خود حجت نیست؛ به این دلیل که مفید ظن است و ظن حجیت ندارد و موضع نزاع، وجود یا عدم وجود دلیل قطعی برای حجیت خبر واحد است که در مورد آن اختلاف و اقوال گوناگونی است:

۱- برخی مطلقاً حجیت خبر واحد را رد می‌کنند: مثل سید مرتضی، قاضی، ابن زهرة، طبرسی و ابن ادریس که ادعای اجماع نیز دارند.

۲- برخی معتقدند احادیث مدوّنۀ در کتب معروفه (خصوصاً کتب اربعه)، مقطوع الصدور هستند: مثل گروهی از متاخرین از اخباریون.

۳- برخی قائل به حجیت خبر واحد شده‌اند که خود چند دسته‌اند:

برخی همه روایات کتب اربعه را معتبر می‌دانند به استثناء مواردی که مخالف مشهور است و برخی دیگر، بعضی از روایات را معتبر می‌دانند و عمل اصحاب را مناط در اعتبار می‌دانند و برخی دیگر، عدالت یا مطلق وثاقت راوی را مناط در اعتبار می‌دانند و...

اما هدف فعلی ما، بیان حجیت اصل خبر واحد است (که مقابل آن، سلب کلی حجیت است)؛ و ادله حجیت آن را از کتاب، سنت، اجماع و بناء عقلاء ذکر می‌کنیم: ...